

Klasa 2 – grudzień – blok 1 – dzień 2

Scenariusz zajęć

Blok tygodniowy: Odwiedzamy Śląsk.

Temat dnia: Historia powstania węgla.

Cele zajęć:

Uczeń:

- wypowiada się na temat tekstu,
- zaznacza w tekście wybrane fragmenty na dany temat,
- odczytuje z mapy miasta, w których wydobywa się węgiel,
- ogląda w skupieniu film edukacyjny,
- przestrzega ustalonych reguł podczas gry dydaktycznej,
- opisuje ustnie galowy i roboczy strój górnika,
- dodaje i odejmuje w obrębie 3 dziesiątki,
- łączy papier różnymi sposobami.

Metody: praca z tekstem, pokaz, ćwiczenia praktyczne, problemowa, aktywizujące - burza mózgów.

Formy pracy: zbiorowa, indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne: nagranie piosenki "Iskierka", karty pracy, mapa fizyczna Polski, atlasy geograficzne, film edukacyjny: „Śląsk-praca górników”, gra dydaktyczna "Kopalnia węgla", tablica demonstracyjna: "Strój górnika", literatura: "Encyklopedia Nauki i Techniki dla dzieci", wyd. Res Polona, Łódź 1991, autorzy: A. Craig, C. Rosney lub opracowanie w pozycji "Kronika ziemi", wyd. Kronika, Warszawa 1992, czarne kartki z bloku technicznego i inne materiały do wykonania czapki górnika.

Przebieg zajęć

Część wstępna	Uwagi
<p>1. Czynności organizacyjno – porządkowe (powitanie, kontrola obecności, przygotowanie do zajęć).</p> <p>2.Podanie tematu zajęć.</p> <p>Aby rozbudzić zainteresowanie uczniów i wytworzyć odpowiedni nastrój, nauczyciel włącza (lub sam śpiewa) piosenkę- kołysankę "Na Wojtusia z popielnika" / "Iskiereczka"¹ lub inną o podobnej tematyce.</p> <p>„Z popielnika na Wojtusia Iskiereczka mruga, Chodź, opowiem ci bajeczkę, Bajka będzie długa.</p>	

¹ www.tekstowo.pl kołysanka "Iskiereczka", autor: nieznany

Była sobie raz królewna,
Pokochała grajka,
Król wyprawił im wesele
I skończona bajka.

Była sobie Baba-Jaga,
Miała chatkę z masła,
A w tej chatce same dziwy,
pst, iskierka zgasła.

Z popielnika na Wojtusia
Iskiereczka mruga,
Chodź, opowiem ci bajeczkę,
Bajka będzie długa.

Już ci Wojtuś nie uwierzy,
Iskiereczko mała,
Chwilę błysniesz, potem zgaśniesz,
Ot i bajka cała."

Po wysłuchaniu piosenki nauczyciel informuje dzieci,
że dzisiaj poznawać będą historię powstania węgla.
O tej historii opowiadać będą iskierki.

3. Zapis tematu w zeszytach:

Temat zajęć: Historia powstania węgla.

Część główna	Uwagi
<p>1. Wprowadzenie do tematu. Nauczyciel rozdaje dzieciom karty pracy, na których zamieszczony jest tekst Hanny Zdzitowieckiej "O czym szeptały iskierki"². Następnie ukierunkowuje uwagę dzieci- mają zaznaczyć w tekście fragmenty mówiące o historii powstania węgla opowiadanej przez iskierki. Każde dziecko ma tekst przed sobą i podczas czytania tekstu przez nauczyciela, zaznacza odpowiednie fragmenty.</p> <p>2. Wypowiedzi uczniów na temat treści opowiadania- tworzenie historyjki obrazkowej. Odczytywanie fragmentów mówiących o powstawaniu węgla. Próby opowiadania tej historii własnymi słowami. Po ustaleniu historii powstania węgla, nauczyciel dzieli klasę na grupy. Każda grupa ma za zadanie</p>	<p>Karta pracy nr 1, ćw. 1</p>

² H. Zdzitowiecka "O czym szeptały iskierki", podręcznik "Gra w kolory" kl. 2, wydawnictwo YUKA

narysować ilustrację przedstawiającą jeden z etapów powstawania węgla.

Kiedy wszystkie grupy skończą zadanie, wówczas połączone ilustracje stanowiąc będą historyjkę obrazkową, przedstawiającą historię powstania węgla.

3. Próba inscenizacji opowiadania iskierki.

Dzieci otrzymują koperty, a w nich role-słowa wypowiedane przez poszczególne iskierki (ilość kopert jest uzależniona od liczebności klasy).

Następuje przygotowanie do mini inscenizacji.

Nauczyciel jest narratorem lub przydziela tę rolę najlepiej czytającemu uczniowi.

4. Przedstawienie historii powstania węgla na podstawie literatury.

Można wykorzystać "Encyklopedia Nauki i Techniki dla dzieci", wyd. Res Polona, Łódź 1991, autorzy: A. Craig, C. Rosney³ lub opracowanie w pozycji "Kronika ziemi", wyd. Kronika, Warszawa 1992⁴

5. Odszukiwanie miast górniczych na mapie fizycznej Polski.

Uczniowie pracują w grupach z mapą Polski. Jeśli to jest możliwe, pracują wykorzystując atlasy geograficzne. Nauczyciel podaje wskazówkę, że miasta te leżą na południu Polski.

Poszukiwane miasta, to: Katowice, Rybnik, Zabrze, Gliwice, Tychy, Chorzów, Sosnowiec, Żar.

Każda grupa przedstawia wyniki swoich poszukiwań podchodząc do mapy i wskazując jedno miasto.

6. Film edukacyjny. "Śląsk-praca górników".

Film przedstawia charakterystyczne krajobrazy Śląska. Widać kopalnie, kominy, infrastrukturę kopalni. Pokazany jest zjazd górników do kopalni oraz ich wyjazd z kopalni. Zwrócona jest uwaga widzów na ubranie górnika i jego podstawowy sprzęt, w który jest wyposażony, kiedy zjeżdża na dół do kopalni. Widać pokłady węgla i jego transport w głąb kraju.

7. Gra dydaktyczna "Kopalnia węgla".

Gra jest rodzajem gry- ściganki. Gracze ruszają do kopalni i tam starają się wydobyć jak najwięcej węgla.

Mapa fizyczna Polski.

Film edukacyjny "Śląsk- praca górników".

³ "Encyklopedia Nauki i Techniki dla dzieci", wyd. Res Polona, Łódź 1991, autorzy: A. Craig, C. Rosney
⁴ "Kronika ziemi", wyd. Kronika, Warszawa 1992

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Jest to możliwe wtedy, gdy podczas przesuwania się po chodniku zatrzymują się w miejscu, w którym czeka na gracza węgiel. Należy załadować go do wagonu i ruszyć do przodu. Wygrywa gracz, który wydobydzie najwięcej węgla.</p> <p>8. Strój górnika. Omówienie ilustracji przedstawiających strój górnikagalowy i roboczy. Próby ustnego opisu strojów.</p> <p>10. Zadanka Liczmanka. Wykonywanie zadań na dodawanie do 30, odejmowanie, aby wynikiem było 20- praca w karcie pracy.</p> <p>1) Numerowanie kolejnych wagoników pociągu wiozącego węgiel z kopalni.</p> <p>2) Zadanie. Na półce stało 30 górniczych czapek. 5 czapek wzięli wychodzący na uroczystość górnicy, a kolejne 5 zabrano do czyszczenia. Ile czapek zostało na półce?</p> <p>3) W dwóch skrzynkach było razem 30 kg jabłek. Gdy z jednej skrzynki przełożono do drugiej 5 kg jabłek, to w obu skrzynkach było tyle samo kilogramów owoców. Ile jabłek było w każdej skrzynce na początku?</p> <p>11. Wykonanie czapki górnika. Uczniowie wykonują czapkę górnika. Oglądają gotową czapkę wykonaną wcześniej przez nauczyciela (lub oryginalną), zgłaszają propozycje wykonania takiej czapki- burza mózgów. Wspólnie ustalają instrukcję wykonania oraz sposób łączenia papieru i wreszcie samodzielnie wykonują czapkę. Po zakończeniu pracy powstanie wystawka prac uczniowskich.</p>	<p>Gra dydaktyczna "Kopalnia węgla".</p> <p>Karta pracy nr 2.</p>
Część końcowa	Uwagi
<p>1. Podsumowanie zajęć. Nauczyciel podsumowuje pracę. Zapowiada, że na kolejnych zajęciach również rozmawiać będziemy o węglu.</p> <p>2. Podsumowanie zajęć. Zadanie i wyjaśnienie pracy domowej.</p>	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>1) Każdy uczeń ma dowiedzieć się od rodziców i od dziadków, w jaki sposób ogrzewają swoje mieszkania. Praca ma być przygotowana pisemnie w postaci dokończenia zdań.</p> <p>Rodzice ogrzewają nasz dom.....</p> <p>Dziadkowie ogrzewają swój dom.....</p> <p>2) Nauczyć się czytać tekst: "O czym szeptały isierki".</p>	
---	--

Proponowany zapis w dzienniku:

Wypowiedzi na temat tekstu H. Dzidowieckiej "O czym szeptały isierki"- wyszukiwanie w tekście wybranych fragmentów. Próby inscenizacji. Rysowanie historyjki obrazkowej na temat powstawania węgla. Miasta górnicze, w których wydobywa się węgiel na mapie fizycznej Polski. Film edukacyjny- "Śląsk-praca górników". Gra dydaktyczna "Kopalnia węgla". Słowny opis stroju górnika. Dodawanie i odejmowanie w obrębie 3 dziesiątki. Łączenie papieru różnymi sposobami- czapka górnika.

Podstawa programowa	<p>Dokument „ Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych I etap edukacyjny” w zakresie edukacji polonistycznej:</p> <p>1.1)a) uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;</p> <p>1.1)c) wyszukuje w tekście potrzebne informacje;</p> <p>1.2)b) w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów;</p> <p>1.3)a) tworzy wypowiedzi w formie ustnej: krótki opis;</p> <p>1.4)a)uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego;</p> <p>1.3)c) uczestniczy w rozmowach, także inspirowanych literaturą: zadaje pytania, udziela odpowiedzi, prezentuje własne zdanie i formułuje wnioski;</p> <p>1.3)f) pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną.</p> <p>W zakresie edukacji plastycznej:</p> <p>4.2.b) podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura stosując określone techniki plastyczne,</p> <p>W zakresie edukacji społecznej:</p> <p>5.4) współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych.</p> <p>W zakresie edukacji przyrodniczej:</p> <p>6.7)c) zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi,</p>
---------------------	--

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>zwierząt i roślin: znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny).</p> <p>W zakresie edukacji matematycznej:</p> <p>7.2) liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1,</p> <p>7.5) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100,</p> <p>7.8) rozwiązuje proste zadania tekstowe.</p> <p>W zakresie zajęć technicznych:</p> <p>9.2)a) przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały oraz narzędzia,</p> <p>9.2)c) posiada umiejętności: odmierzania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, montażu modeli papierowych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych.</p>
Opis zawartości zasobu	Scenariusz zajęć wzbogacony kartami pracy, filmem edukacyjnym, grą dydaktyczną, tablicą demonstracyjną.
Autorzy	Beata Małecka- Perszko

